การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*

THE DEVELOPMENT OF SQ4R-BASED LEARNING ACTIVITIES TO ENHANCE CHINESE READING COMPREHENSION ABILITY AMONG GRADE 10 STUDENTS

เกวลิน กุลอาจศรี[1] และ สัจธรรม พรทวีกุล[2]
Kewalin Kul-ardsri[1] and Satjatam Porntaweekul[2]
[1-2]มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
[1-2]Roi Et Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author's Email: 67919401020@reru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสหัสขันธ์ศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R จำนวน 4 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนแบบปรนัย 20 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจ การวิจัยใช้รูปแบบกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบวิลคอกซันแบบอันดับที่มีเครื่องหมาย

ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.22/79.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($Z = -3.154$, $p = .002$) โดยคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 8.08 คะแนน (S.D. = 2.18) เป็น 15.85 คะแนน (S.D. = 1.28) และมีขนาดอิทธิพลอยู่ในระดับสูง ($r = 0.87$) และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.82) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิด SQ4R เป็นแนวทางที่มีประสิทธิผลในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน และสามารถประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

* Received 14 May 2026; Revised 11 June 2026; Accepted 28 September 2026

ภาษาต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: SQ4R, การอ่านจับใจความภาษาจีน, กิจกรรมการเรียนรู้

Abstract

This research aimed to: (1) develop SQ4R-based learning activities to enhance Chinese reading comprehension ability among Grade 10 students with an efficiency criterion of 75/75; (2) compare students' Chinese reading comprehension ability before and after the instruction; and (3) investigate students' satisfaction toward the learning activities. The sample consisted of 13 Grade 10 students from Sahatsakhansuksa School under the Secondary Educational Service Area Office Kalasin during the second semester of the 2025 academic year, selected through purposive sampling. The research instruments included four SQ4R-based lesson plans, a 20-item multiple-choice Chinese reading comprehension test, and a satisfaction questionnaire. Utilizing a quasi-experimental one-group pretest-posttest design, data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and the Wilcoxon Signed-Ranks Test.

The findings revealed that: (1) the efficiency of the SQ4R-based learning activities was 88.22/79.23, which exceeded the established 75/75 criterion; (2) the students' posttest Chinese reading comprehension scores were significantly higher than their pretest scores at the .05 level ($Z = -3.154$, $p = .002$), with the mean score increasing from 8.08 (S.D. = 2.18) to 15.85 (S.D. = 1.28), yielding a large effect size ($r = 0.87$); and (3) the students' overall satisfaction toward the learning activities was at a high level ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.82). These results indicate that the SQ4R-based approach is an effective pedagogical tool for enhancing Chinese reading comprehension and can be successfully applied to promote foreign language learning in secondary education.

Keywords: SQ4R, Chinese reading comprehension, learning activities

บทนำ

ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และความร่วมมือระหว่างประเทศในยุคปัจจุบัน ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะภาษาจีนให้แก่ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชนในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้ในบริบทต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้การอ่านเป็นหนึ่งในทักษะสารัตถะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ข้อมูล วิเคราะห์และสรุสาระสำคัญได้อย่างถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การอ่านจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือพื้นฐานในการรับข้อมูลเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ขั้นสูง (Krashen, 1982) ทว่าการเรียนอ่านภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาจีน ผู้เรียนจำเป็นต้องมีกระบวนการคิดที่เชื่อมโยงข้อมูลจากบทอ่านเข้ากับประสบการณ์เดิมอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ของ Stauffer (1969) ที่ระบุว่า การอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้พื้นฐานของผู้เรียนกับข้อมูลใหม่ผ่านการตั้งคำถามและการคาดเดาความหมาย

แม้ทักษะการอ่านจะมีความสำคัญ แต่การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในปัจจุบันกลับพบว่า ผู้เรียนไทยจำนวนมากยังประสบปัญหาในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (สิรินทรา มินทะขัติ, 2566) จากการศึกษาบริบทการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาจีน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสหัสขันธ์ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ พบสภาพปัญหาเชิงประจักษ์ว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการระบุประเด็นหลักและไม่สามารถสรุปสาระสำคัญจากบทอ่านภาษาจีนได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากภาษาจีนมีระบบตัวอักษรที่เป็นอักษรสภาพ (Logographic Writing System) และมีโครงสร้างไวยากรณ์ที่แตกต่างจากภาษาไทย ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลและขาดแนวทางในการอ่านอย่างเป็นระบบ ปัญหานี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของตนเองต่อรายวิชาภาษาจีน

ที่ผ่านมามีนักวิชาการเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการอ่านด้วยเทคนิค SQ4R ของ Pauk (1984) ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ Survey (การสำรวจ), Question (การตั้งคำถาม), Read (การอ่าน), Record (การจดบันทึก), Recite (การทบทวน) และ Reflect (การสะท้อนคิด) และมีงานวิจัยจำนวนมากชี้ว่าแนวคิดนี้ช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความได้ดี เช่น งานวิจัยของ สกุลรัตน์ แซ่ตั้ง (2567) และ วิชุดา มาแก้ว (2566) อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ในอดีตมักมุ่งเน้นการประยุกต์ใช้เทคนิค SQ4R กับการสอนภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเป็นหลัก และมักให้ความสำคัญกับการตอบคำถามท้ายบทอ่าน โดยยังขาดการศึกษาและพัฒนาเพื่ออุดช่องว่างทางวิจัย (Research Gap) ในด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะด้านตัวอักษรและคำศัพท์ที่ยากต่อการจำ

ความหมาย งานวิจัยชิ้นนี้จึงเข้ามาเติมเต็มส่วนที่ขาดหาย โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดึงจุดเด่นของขั้นตอน Record (การจดบันทึก) และ Reflect (การสะท้อนคิด) ของ SQ4R มาประยุกต์ใช้เชื่อมโยงกับโครงสร้างความรู้เดิมของผู้เรียนเพื่อใช้จำแนกและจับใจความคำศัพท์ภาษาจีนในบริบทที่ซับซ้อนขึ้น ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมการจัดกิจกรรมที่ยังไม่มีการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมในกลุ่มเป้าหมายระดับนี้

จากความสำคัญและข้อจำกัดของงานวิจัยในอดีตดังกล่าว ผู้อันวิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสหัสขันธ์ศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างเป็นระบบผ่านกระบวนการทั้ง 6 ขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถเข้าถึงความหมายของบทอ่านได้อย่างแท้จริง ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะช่วยยกระดับความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของผู้เรียน และเป็นแนวทางให้แก่ครูผู้สอนภาษาจีนในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสหัสขันธ์ศึกษาระหว่างก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R

สมมติฐานการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R จะมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังเรียน (One-Group Pretest–Posttest Design) ยึดหลักกระบวนการวิจัยทางการศึกษาตามแนวคิดของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) มี

วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนสหัสขันธ์ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ จำนวนนักเรียนทั้งหมด 13 คน จำนวน 1 ห้อง ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากความเหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และ มีความพร้อมด้านการเรียนภาษาจีนในระดับพื้นฐานใกล้เคียงกัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 แผน รวมเวลา 8 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามขั้นตอนของกระบวนการ SQ4R ได้แก่ Survey (สำรวจเนื้อหา) Question (ตั้งคำถาม) Read (อ่าน) Record (จดบันทึก) Recite (ทบทวน) และ Reflect (สะท้อนความคิด) โดยผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมโดยรวมเท่ากับ 3.87 ($\bar{X}$ = 3.87) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 (S.D. = 0.89) อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ทุกข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ (KR-20) เท่ากับ 0.82 จากการ try out กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ซึ่งมี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 3.87 ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.89) และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Cronbach’s Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.843 จากการ try out กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบจำนวน 1 ชั่วโมงเรียน (ในสัปดาห์แรกของการทดลอง) เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 4 แผน โดยดำเนินการสอนสัปดาห์ละ 1 แผน แผนละ 2 ชั่วโมงเรียน รวมระยะเวลาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ (รวม 8 ชั่วโมงเรียน)

3.3 เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (post-test) ใช้เวลาในการทดสอบจำนวน 1 ชั่วโมงเรียน (ในสัปดาห์ที่ 6 ของการทดลอง) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน

3.4 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R โดยใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที เพื่อนำข้อมูลเชิงความคิดเห็นมาวิเคราะห์ในเชิงสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านจับใจความและระดับความพึงพอใจของนักเรียน

4.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ Wilcoxon Signed-Rank Test ซึ่งเป็นสถิติแบบไม่อิงพารามิเตอร์สำหรับเปรียบเทียบข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกัน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็กและข้อมูลไม่เป็นไปตามข้อตกลงของสถิติแบบพาราเมตริก

4.3 การวิเคราะห์ขนาดอิทธิพล (Effect Size) คำนวณค่าขนาดอิทธิพล โดยใช้ดัชนี Rosenthal's *r* เพื่อประเมินระดับความแตกต่างและขนาดผลกระทบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียนในเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

กระบวนการ/ผลลัพธ์	จำนวนนักเรียน (n)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	13	130	114.69	**5.45**	88.22
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	13	**20**	15.85	**1.28**	79.23
ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.22/79.23					

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.22/79.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 75/75 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R

การวัด	จำนวนนักเรียน (n)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ผลการทดสอบโดยใช้ The Wilcoxon Signed Ranks test				
					Mean Rank	Z	sig	W-	W+
ก่อนเรียน	13	20	8.08	2.175	7.6923	3.1535	.001*	0	91
หลังเรียน	13	20	15.85	1.28					

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}$ = 15.85, S.D. = 1.28) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 8.08, S.D. = 2.18) และเมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนด้วยสถิติ Wilcoxon Signed-Ranks Test พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($Z = -3.154$, $p < .05$) แสดงให้เห็นว่าการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R สามารถพัฒนาและยกระดับความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิผล

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนว SQ4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ฉันเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในบทเรียนภาษาจีนได้ชัดเจน	3.46	0.88	ปานกลาง
2. กระบวนการเรียนรู้แบบ SQ4R ช่วยให้ฉันจับใจความของเรื่องได้ง่ายขึ้น	3.77	0.73	มาก
3. ฉันรู้สึกสนุกและเพลิดเพลินเมื่อเรียนด้วยกิจกรรมแบบ SQ4R	3.92	0.64	มาก
4. เนื้อหาและกิจกรรมที่ใช้ในบทเรียนมีความน่าสนใจและไม่น่าเบื่อ	3.00	1.08	ปานกลาง
5. ฉันมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายระหว่างการเรียน	4.15	0.90	มาก
6. ฉันมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของการเรียนรู้	4.00	1.08	มาก
7. กิจกรรมที่เรียนมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของฉัน	4.00	0.71	มาก
8. วิธีการเรียนรู้แบบ SQ4R ทำให้ฉันเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากขึ้น	4.00	0.71	มาก
9. ฉันรู้สึกว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของฉันพัฒนาขึ้นหลังจากเรียนด้วย SQ4R	3.85	0.69	มาก
10. ฉันรู้สึกมีความสุขและภาคภูมิใจเมื่อสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้	4.08	0.76	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	**3.82**	**0.82**	**มาก**

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.82, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในลำดับสูงสุด คือ การที่นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายระหว่างการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.15, S.D. =

0.90) รองลงมาคือ นักเรียนรู้สึกมีความสุขและภาคภูมิใจเมื่อสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.08, S.D. = 0.76) ขณะที่ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในลำดับต่ำสุด คือ เนื้อหาและกิจกรรมที่ใช้ในบทเรียนมีความน่าสนใจและไม่น่าเบื่อ โดยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.00, S.D. = 1.08) แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและพึงพอใจในการเรียนรู้อย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.22/79.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 75/75 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เป็นกระบวนการอ่านอย่างเป็นระบบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยผู้เรียนได้สำรวจเนื้อหา ตั้งคำถาม อ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย จดบันทึก ทบทวน และสะท้อนความคิดจากบทอ่าน ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจและสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Pauk (1984) ที่กล่าวว่าเทคนิค SQ4R เป็นกระบวนการอ่านที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างเป็นขั้นตอน ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากบทอ่านกับความรู้เดิมของตนเองได้ดีขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศของ สมหมาย เพ็งแก้ว (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนพงษ์ สีหานารินทร์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาจีนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมชนก ทองมูลเนือง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนให้สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Alzu'bi (2020) และ Sayed (2020) ที่รายงานผลไปในทิศทางเดียวกันว่า การใช้กลยุทธ์ SQ4R สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ขจัดปัญหาอุปสรรคในการจับใจความสำคัญ และส่งเสริมทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด SQ4R ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 3.82, S.D. = 0.82) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการ ความสนใจ และสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสุขให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดีเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ การที่นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายระหว่างการเรียน ($\overline{X}$ = 4.15, S.D. = 0.90) ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการจัดกิจกรรมในขั้น Reflect (สะท้อนความคิด) แตกต่างจากการเรียนแบบดั้งเดิม โดยเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากผู้รับฟังมาเป็นศูนย์กลางในการสร้างความรู้ (Student-Centered) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนอภิปรายถกเถียงเกี่ยวกับใจความสำคัญของบทอ่านภาษาจีนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนอย่างอิสระ จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจและพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ ความรู้สึกมีความสุขและภาคภูมิใจเมื่อสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ ($\overline{X}$ = 4.08, S.D. = 0.76) สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่ว่า เมื่อผู้เรียนประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาหรือทำความเข้าใจบทอ่านที่ซับซ้อนตามลำดับขั้นของ SQ4R ย่อมเกิดแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) และความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-Esteem)อย่างไรก็ตาม ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในลำดับต่ำที่สุดคือ เนื้อหาและกิจกรรมที่ใช้ในบทเรียนมีความน่าสนใจและไม่น่าเบื่อ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.00, S.D. = 1.08) ประเด็นนี้อภิปรายได้ว่า เนื่องจากธรรมชาติของวิชาภาษาจีนมีอุปสรรคสำคัญด้านตัวอักษรจีน (ฮั่นซื่อ) และระบบไวยากรณ์ที่แตกต่างจากภาษาไทย การอ่านจับใจความตามขั้นตอนที่เคร่งครัดทั้ง 6 ขั้นของ SQ4R จึงจำเป็นต้องใช้พลังทางสมองและการคิดวิเคราะห์ระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ทำให้

ผู้เรียนบางส่วนเกิดความเหนื่อยล้าหรือรู้สึกตึงเครียดในระหว่างปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตของสุคนธ์ สินธพานนท์ (2558) ที่ระบุว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดขั้นสูงอย่างเป็นระบบ หากผู้สอนไม่ได้สอดแทรกกิจกรรมสันทนาการหรือสื่อมัลติมีเดียที่กระตุ้นความสนใจในระหว่างขั้นตอน อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความตึงเครียดในการเรียนรู้ได้ชั่วขณะ ซึ่งประเด็นนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้วิจัยนำไปใช้จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.22/79.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 75/75 และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย

1.ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประกอบด้วย

1.1 ครูผู้สอนภาษาจีนสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญของบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น

1.3 โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ควรศึกษาการใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น เช่น แผนผังความคิด หรือการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนว SQ4R ต่อทักษะทางภาษาอื่น ๆ เช่น การเขียนหรือการสื่อสารภาษาจีน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ชมชนก ทองมูลเนือง. (2565). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

พัฒนพงษ์ สีหานารินทร์. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาจีนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

วิชุดา มาแก้ว. (2566). การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้กระบวนการ SQ4R ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

สกุลรัตน์ แซ่ตั้ง. (2567). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

สมหมาย เพ็งแก้ว. (2562). การใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย พ.ศ. 2559–2561. 21 เซ็นจูรี่.

สิรินทรา มินทะขัติ. (2566). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาจีนของผู้เรียนไทยในระดับมัธยมศึกษา. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 18(2), 45-58.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2558). การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. เทคนิคพริ้นติ้ง.

Alzu'bi, M. A. (2020). The Effect of the Use of SQ4R Strategy on Freshmen Students' Reading Comprehension in Al-Balqa Applied University. Jordan Journal of Modern Languages and Literatures, 12(4), 531–545.

Başar, M., & Gürbüz, M. (2017). Effect of the SQ4R Strategy on the Reading Comprehension of Elementary School Students. International Journal of Instruction, 10(3), 131–144.

Krashen, S. (1982). Principles and Practice in Second Language Acquisition. Pergamon Press.

Pauk, W. (1984). How to Study in College (4th ed.). Boston: Houghton Mifflin.

Rosenthal, R. (1991). Meta-analytic procedures for social research (Revised ed.). SAGE Publications. https://doi.org/10.4135/9781412985079

Sayed, S. M. (2020). The Effect of SQ4R Strategy on Developing EFL Reading Comprehension Skills among Secondary School Students in Egypt. Journal of Faculty of Education, 123, 33–51.

Stauffer, R. G. (1969). Directing Reading Maturity as a Cognitive Process. Harper & Row.